

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2016 r.

Poz. 600

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 11 kwietnia 2016 r.

w sprawie szczegółowych rodzajów środków bezpieczeństwa stosowanych w zakładach inżynierii genetycznej²⁾

Na podstawie art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania dotyczące szczegółowych rodzajów środków bezpieczeństwa stosowanych w zakładach inżynierii genetycznej przewidzianych dla poszczególnych kategorii zamkniętego użycia:

- 1) mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych, które zawiera załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) organizmów genetycznie zmodyfikowanych, które zawiera załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Środowiska: *J. Szyszko*

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/41/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie (Dz. Urz. UE L 125 z 21.05.2009, str. 75).

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie listy organizmów patogennych oraz ich klasyfikacji, a także środków niezbędnych dla poszczególnych stopni hermetyczności (Dz. U. poz. 1798), które na podstawie art. 1 pkt 20 lit. d ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 277) utraciło moc z dniem 30 marca 2015 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 11 kwietnia 2016 r. (Dz. U. poz. 600)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWE RODZAJE ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA STOSOWANE W ZAKŁADACH
INŻYNIERII GENETYCZNEJ PRZEWIDZIANE DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII ZAMKNIĘTEGO
UŻYCIA MIKROORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMM)

I. Środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności w warunkach laboratoryjnych

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMM			
		I	II	III	IV
1	Pomieszczenie: laboratorium: izolacja ¹⁾	Niewymagana	Niewymagana	Wymagana	Wymagana
2	Laboratorium dostosowane do fumigacji (dezynfekcji gazami lub parami)	Niewymagane	Niewymagane	Wymagane	Wymagane
Wyposażenie					
3	Powierzchnie odporne na wodę, kwasy, zasady, rozpuszczalniki, środki odkażające oraz łatwe do czyszczenia	Wymagane (stół)	Wymagane (stół)	Wymagane (stół, podłoga)	Wymagane (stół, podłoga, ściany, sufit)
4	Wejście do laboratorium przez służbę powietrzną ²⁾	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie ³⁾	Wymagane
5	Urządzenia utrzymujące podciśnienie	Niewymagane	Niewymagane	Wymagane z wyjątkami ⁴⁾	Wymagane
6	Wprowadzanie i wyprowadzanie powietrza przez filtry HEPA ⁵⁾	Niewymagane	Niewymagane	Wymagane filtry HEPA dla powietrza pobieranego z laboratorium, z wyjątkami ⁴⁾	Wymagane filtry HEPA dla powietrza dostarczanego i pobieranego ⁶⁾
7	Zaopatrzenie w komorę bezpiecznej pracy (stanowisko bezpieczeństwa mikrobiologicznego)	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane
8	Autoklaw	Na miejscu	W budynku	W pomieszczeniu ⁷⁾	W laboratorium – przelotowy z dwoma wejściami
System pracy					
9	Ograniczony dostęp	Niewymagany	Wymagany	Wymagany	Wymagany
10	Znak zagrożenia biologicznego na drzwiach	Niewymagany	Wymagany	Wymagany	Wymagany
11	Szczególne środki kontroli rozprzestrzeniania się aerozoli	Niewymagany	Wymagana minimalizacja rozprzestrzeniania się aerozoli	Wymagane zapobieganie rozprzestrzenianiu się aerozoli	Wymagane zapobieganie rozprzestrzenianiu się aerozoli
12	Umywalki	Wymagane	Wymagane	Wymagane	Wymagane

13	Umywalki uruchamiane bez użycia rąk	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane	Wymagane
14	Dezynfekcja rąk	Fakultatywnie	Wymagana	Wymagana	Wymagana
15	Prysznice	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane
16	Odzież ochronna	Odpowiednia odzież ochronna	Odpowiednia odzież ochronna	Odpowiednia odzież ochronna (Fakultatywnie – obuwie)	Całkowita zmiana odzieży i obuwia przed wejściem i wyjściem
17	Rękawiczki	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane
18	Konstrukcja laboratorium pozwalająca na skuteczną ochronę przed potencjalnymi przenosicielami (np. owadami i gryzoniami)	Fakultatywnie	Wymagana	Wymagana	Wymagana
Odpady					
19	Dezaktywacja mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych w wodzie z odpływu umywalek do mycia rąk, kratek ściekowych i pryszniców oraz z podobnych ścieków	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagana
20	Dezaktywacja mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakażonym materiale i odpadach	Fakultatywnie	Wymagana	Wymagana	Wymagana
Inne środki					
21	Wyposażenie laboratorium we własny sprzęt	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane
22	Okno do obserwacji lub podobne rozwiązanie, tak, aby pracownicy mogli być widoczni	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Wymagane

II. Dodatkowe środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności w szklarniach⁸⁾ i fitotronach⁹⁾

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMM			
		I	II	III	IV
Budynek					
1	Szklarnia	Niewymagana	Wymagana	Wymagana	Wymagana
Wyposażenie					
2	Wejście przez wydzielone pomieszczenie z dwoma parami podwójnych zamykanych drzwi	Niewymagane	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Wymagane

3	Kontrola wpływu zanieczyszczonej wody	Niewymagana	Minimalizacja wpływu zanieczyszczonej wody ¹⁰⁾	Zapobieganie wypływowi	Zapobieganie wypływowi
System pracy					
4	Kontrolowanie obecności niepożądanych gatunków zwierząt, takich jak owady, gryznie, stawonogi	Wymagane	Wymagane	Wymagane	Wymagane
5	Procedury stosowane przy przenoszeniu żywego materiału pomiędzy strefą ochronną szklarni lub fitotronu a laboratorium, umożliwiające kontrolę rozprzestrzeniania się mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych	Minimalizacja rozprzestrzeniania się mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych	Minimalizacja rozprzestrzeniania się mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych	Zapobieganie rozprzestrzeniania	Zapobieganie rozprzestrzeniania

III. Dodatkowe środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności w pomieszczeniach dla zwierząt

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMM			
		I	II	III	IV
Wyposażenie					
1	Izolacja budynków dla zwierząt ¹¹⁾	Fakultatywnie	Wymagana	Wymagana	Wymagana
2	Pomieszczenia dla zwierząt ¹²⁾ odseparowane zamykanymi drzwiami z zamkami	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane	Wymagane
3	Pomieszczenia (w szczególności dla zwierząt) zaprojektowane tak, aby ułatwić odkazanie (materiały wodoszczelne oraz łatwe do czyszczenia, klatki)	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane
4	Podłoga i ściany łatwe do mycia	Fakultatywnie	Wymagane (podłoga)	Wymagane (podłoga i ściany)	Wymagane (podłoga i ściany)
5	Zwierzęta trzymane w odpowiednich zamkniętych pomieszczeniach, takich jak klatki, zagrody lub pojemniki	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Fakultatywnie
6	Filtry na izolatorach lub w izolowanych pomieszczeniach ¹³⁾	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane

IV. Środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności innych niż laboratoryjne

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMM			
		I	II	III	IV
Ogólne					
1	Żywe mikroorganizmy powinny być zamknięte w systemie, który odseparowuje proces od otoczenia (system zamknięty)	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane	Wymagane
2	Kontrola gazów odlotowych z systemu zamkniętego	Niewymagana	Wymagana minimalizacja rozprzestrzenienia gazów odlotowych	Wymagane zapobieganie rozprzestrzenienia gazów odlotowych	Wymagane zapobieganie rozprzestrzenienia gazów odlotowych
3	Kontrola aerozoli podczas pobierania próbek, dodawania materiału do systemu zamkniętego lub przenoszenia materiału do innego systemu zamkniętego	Fakultatywnie	Wymagana minimalizacja rozprzestrzenienia aerozoli	Wymagane zapobieganie rozprzestrzenienia aerozoli	Wymagane zapobieganie rozprzestrzenienia aerozoli
4	Dezaktywacja mediów hodowlanych przed ich usunięciem z systemu zamkniętego	Fakultatywnie	Wymagana, przy użyciu wiarygodnych metod	Wymagana, przy użyciu wiarygodnych metod	Wymagana, przy użyciu wiarygodnych metod
5	Zamknięcia powinny być tak zaprojektowane, aby zminimalizować lub zapobiec uwolnieniu materiału hodowlanego	Nie ma szczególnych wymagań	Minimalizacja rozprzestrzenienia materiału hodowlanego	Zapobieganie rozprzestrzenienia materiału hodowlanego	Zapobieganie rozprzestrzenienia materiału hodowlanego
6	Obszar kontrolowany powinien być tak zaprojektowany, aby w nim pomieścić wszelkie odpływy z systemu zamkniętego	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane
7	Uszczelnienie umożliwiające przeprowadzenie fumigacji	Niewymagane	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Wymagane
Wyposażenie					
8	Wejście przez służę powietrzną	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane
9	Powierzchnie odporne na wodę, kwasy, zasady, rozpuszczalniki, środki dezynfekujące oraz łatwe do czyszczenia	Wymagane (stół)	Wymagane (stół)	Wymagane (stół, podłoga)	Wymagane (stół, podłoga, sufit, ściany)
10	Szczególne środki do odpowiedniej wentylacji obszaru kontrolowanego	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Fakultatywnie	Wymagane

	w celu zminimalizowania zakażenia powietrza				
11	Obszar kontrolowany powinien być utrzymywany w podciśnieniu w stosunku do bezpośredniego otoczenia	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane
12	Powietrze wyprowadzane i wprowadzane do obszaru kontrolowanego powinno przechodzić przez filtry HEPA	Niewymagane	Niewymagane	Wymagane (dla powietrza wyprowadzanego; fakultatywnie dla powietrza wprowadzanego)	Wymagane (dla powietrza wyprowadzanego i wprowadzanego)
System pracy					
13	Systemy zamknięte powinny znajdować się na obszarze kontrolowanym	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane	Wymagane
14	Ograniczony dostęp	Niewymagany	Wymagany	Wymagany	Wymagany
15	Umieszczenie znaków o zagrożeniu biologicznym	Niewymagane	Wymagane	Wymagane	Wymagane
16	Personel powinien wziąć prysznic przed opuszczeniem obszaru kontrolowanego	Niewymagane	Niewymagane	Fakultatywnie	Wymagane
17	Personel powinien nosić odzież ochronną	Wymagane	Wymagane	Wymagane	Całkowita zmiana odzieży przed wyjściem i wejściem
Odpady					
18	Dezaktywacja mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych w wodzie pochodzącej z odpływu umywalek, pryszniców oraz podobnych ścieków	Niewymagana	Niewymagana	Fakultatywnie	Wymagana
19	Dezaktywacja mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakażonych materiałach oraz odpadach stałych i ciekłych	Fakultatywnie	Wymagana	Wymagana	Wymagana

- 1) Izolacja: laboratorium jest odseparowane od innych pomieszczeń w tym samym budynku lub znajduje się w oddzielnym budynku.
- 2) Śluza powietrzna: wejście musi być zorganizowane przez szluzę powietrzną, która jest pomieszczeniem odizolowanym od laboratorium. Strona czysta szluzy powinna być odseparowana od strony ograniczonego wstępu prysznicami lub pomieszczeniem do zmiany odzieży i najlepiej z podwójnymi zamykanymi drzwiami.
- 3) Fakultatywnie: zastosowanie rozwiązania należy rozpatrzyć niezależnie w każdym przypadku na podstawie oceny ryzyka.
- 4) Dla czynności, przy których nie następuje przenoszenie drogą powietrzną.
- 5) Filtry HEPA: wydajne oczyszczanie powietrza z mikroskopijnych cząstek (High efficiency particulate air).
- 6) Przy pracy z wirusami niezatrzymywanymi przez filtry HEPA, przy odprowadzaniu powietrza z laboratorium konieczne są dodatkowe wymagania.

- 7) Przy zastosowaniu zatwierdzonych procedur, pozwalających na bezpieczne przeniesienie materiału do autoklawu znajdującego się poza laboratorium i zapewniających równoważny stopień ochrony.
- 8) Stała konstrukcja ze ścianami, dachem, podłogą i jednolitym wodoszczelnym pokryciem, zlokalizowana w miejscu zabezpieczonym przed wpływem wód powierzchniowych, posiadająca samozamykające się drzwi z zamkami oraz zaprojektowana i używana głównie do uprawy roślin w kontrolowanym i chronionym środowisku.
- 9) Komora lub pomieszczenie zaprojektowane i używane głównie do uprawy roślin w kontrolowanym i chronionym środowisku.
- 10) Tam, gdzie może nastąpić przenoszenie przez glebę.
- 11) Budynek lub odseparowany obszar budynku zawierający urządzenia i inne pomieszczenia, takie jak w szczególności: szatnie, prysznic, autoklawy, pomieszczenia do przechowywania żywności.
- 12) Pomieszczenia zazwyczaj używane do trzymania zwierząt przeznaczone do utrzymania linii, rozmnażania lub doświadczeń albo też do wykonywania niewielkich interwencji chirurgicznych.
- 13) Przezroczyste boksy, gdzie przechowuje się małe zwierzęta w klatce lub też na zewnątrz klatki. W przypadku dużych zwierząt bardziej odpowiednie mogą być izolowane pomieszczenia.

Załącznik nr 2

**SZCZEGÓŁOWE RODZAJE ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA STOSOWANE W ZAKŁADACH
INŻYNIERII GENETYCZNEJ PRZEWIDZIANE DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII
ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO)**

I. Środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności w warunkach laboratoryjnych

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMO	
		I	II
Wyposażenie			
1	Powierzchnie odporne na wodę, kwasy, zasady, rozpuszczalniki, środki odkażające oraz łatwe do czyszczenia	Wymagane (stół)	Wymagane (stół)
2	Zaopatrzenie w komorę bezpiecznej pracy (stanowisko bezpieczeństwa mikrobiologicznego)	Niewymagane	Fakultatywnie
3	Autoklaw	Na miejscu	W budynku
System pracy			
4	Ograniczony dostęp	Niewymagany	Wymagany
5	Znak zagrożenia biologicznego na drzwiach	Niewymagany	Wymagany
6	Szczególne środki kontroli rozprzestrzeniania się aerozoli	Niewymagany	Wymagana minimalizacja rozprzestrzeniania się aerozoli
7	Umywalki	Wymagane	Wymagane
8	Umywalki uruchamiane bez użycia rąk	Fakultatywnie	Wymagane
9	Dezynfekcja rąk	Fakultatywnie	Wymagana
10	Odzież ochronna	Odpowiednia odzież ochronna	Odpowiednia odzież ochronna
11	Rękawiczki	Niewymagane	Fakultatywnie
12	Konstrukcja laboratorium pozwalająca na skuteczną ochronę przed potencjalnymi przenosicielami (np. owadami i gryzoniami)	Fakultatywnie	Wymagana
Odpady			
13	Dezaktywacja organizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakażonym materiale i odpadach	Fakultatywnie	Wymagana
Inne środki			
14	Okno do obserwacji lub podobne rozwiązanie, tak, aby pracownicy mogli być widoczni	Fakultatywnie	Fakultatywnie

II. Dodatkowe środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności w szklarniach¹⁾ i fitotronach²⁾

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMO	
		I	II
Budynek			
1	Szklarnia	Niewymagana	Wymagana
Wyposażenie			
2	Wejście przez wydzielone pomieszczenie z dwoma parami podwójnych zamykanych drzwi	Niewymagane	Fakultatywnie
3	Kontrola wypływu zanieczyszczonej wody	Niewymagana	Minimalizacja wypływu zanieczyszczonej wody ³⁾
System pracy			
4	Kontrolowanie obecności niepożądanych gatunków zwierząt, takich jak owady, gryzonie, stawonogi	Wymagane	Wymagane
5	Procedury stosowane przy przenoszeniu żywego materiału pomiędzy strefą ochronną szklarni lub fitotronu a laboratorium, umożliwiające kontrolę rozprzestrzeniania się organizmów genetycznie zmodyfikowanych	Minimalizacja rozprzestrzenienia się organizmów genetycznie zmodyfikowanych	Minimalizacja rozprzestrzenienia się organizmów genetycznie zmodyfikowanych

III. Dodatkowe środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności w pomieszczeniach dla zwierząt

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMO	
		I	II
Wyposażenie			
1	Izolacja budynków dla zwierząt ⁴⁾	Fakultatywnie	Wymagana
2	Pomieszczenia dla zwierząt ⁵⁾ odseparowane zamykanymi drzwiami z zamkami	Fakultatywnie	Wymagane
3	Pomieszczenia (w szczególności dla zwierząt) zaprojektowane tak, aby ułatwiać odkażanie (materiały wodoszczelne i łatwe do czyszczenia, klatki)	Fakultatywnie	Fakultatywnie
4	Podłoga i ściany łatwe do mycia	Fakultatywnie	Wymagane (podłoga)
5	Zwierzęta trzymane w odpowiednich zamkniętych pomieszczeniach, takich jak klatki, zagrody lub pojemniki	Fakultatywnie	Fakultatywnie
6	Filtry na izolatorach lub w izolowanych pomieszczeniach ⁶⁾	Niewymagane	Fakultatywnie

IV. Środki bezpieczeństwa wymagane podczas wykonywania czynności innych niż laboratoryjne

LP.	WYMAGANE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	STOPIEŃ HERMETYCZNOŚCI ODPOWIADAJĄCY KATEGORII ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA GMO	
		I	II
Ogólne			
1	Żywe organizmy powinny być zamknięte w systemie, który odseparowuje proces od otoczenia (system zamknięty)	Fakultatywnie	Wymagane
2	Kontrola gazów odlotowych z systemu zamkniętego	Niewymagana	Wymagana minimalizacja rozprzestrzenienia gazów odlotowych
3	Kontrola aerozoli podczas pobierania próbek, dodawania materiału do systemu zamkniętego lub przenoszenia materiału do innego systemu zamkniętego	Fakultatywnie	Wymagana minimalizacja rozprzestrzenienia aerozoli
4	Dezaktywacja mediów hodowlanych przed ich usunięciem z systemu zamkniętego	Fakultatywnie	Wymagana, przy użyciu wiarygodnych metod
5	Zamknięcia powinny być tak zaprojektowane, aby zminimalizować lub zapobiec uwolnieniu materiału hodowlanego	Nie ma szczególnych wymagań	Minimalizacja rozprzestrzenienia materiału hodowlanego
6	Obszar kontrolowany powinien być tak zaprojektowany, aby w nim pomieścić wszelkie odpływy z systemu zamkniętego	Fakultatywnie	Fakultatywnie
7	Uszczelnienie umożliwiające przeprowadzenie fumigacji	Niewymagane	Fakultatywnie
Wyposażenie			
8	Powierzchnie odporne na wodę, kwasy, zasady, rozpuszczalniki, środki dezynfekujące oraz łatwe do czyszczenia	Wymagane (stół)	Wymagane (stół)
9	Szczególne środki do odpowiedniej wentylacji obszaru kontrolowanego w celu zminimalizowania zakażenia powietrza	Fakultatywnie	Fakultatywnie
System pracy			
10	Systemy zamknięte powinny znajdować się na obszarze kontrolowanym	Niewymagane	Fakultatywnie
11	Ograniczony dostęp dla osób uprawnionych	Niewymagany	Wymagany
12	Umieszczenie znaków o zagrożeniu biologicznym	Niewymagane	Wymagane
13	Personel powinien nosić odzież ochronną	Wymagane	Wymagane

Odpady			
14	Dezaktywacja organizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakażonych materiałach oraz odpadach stałych i ciekłych	Fakultatywnie	Wymagana

- 1) Stała konstrukcja ze ścianami, dachem, podłogą i jednolitym wodoszczelnym pokryciem, zlokalizowana w miejscu zabezpieczonym przed wpływem wód powierzchniowych, posiadająca samozamykające się drzwi z zamkami oraz zaprojektowana i używana głównie do uprawy roślin w kontrolowanym i chronionym środowisku.
- 2) Komora lub pomieszczenie zaprojektowane i używane głównie do uprawy roślin w kontrolowanym i chronionym środowisku.
- 3) Tam, gdzie może nastąpić przenoszenie przez glebę.
- 4) Budynek lub odseparowany obszar budynku zawierający urządzenia i inne pomieszczenia, takie jak w szczególności: szatnie, prysznic, autoklawy, pomieszczenia do przechowywania żywności.
- 5) Pomieszczenia zazwyczaj używane do trzymania zwierząt przeznaczone do utrzymania linii, rozmnażania lub doświadczeń albo też do wykonywania niewielkich interwencji chirurgicznych.
- 6) Przezroczyste boksy, gdzie przechowuje się małe zwierzęta w klatce lub też na zewnątrz klatki. W przypadku dużych zwierząt bardziej odpowiednie mogą być izolowane pomieszczenia.